

De Spaanse Timbrado

2^e druk
2025

De Spaanse Timbrado

Het interessante van de zangkanariehobby.

Copyright

Titel: 'De Spaanse Timbrado'

Auteur, (cover) foto's & illustraties: Theo Beerenfenger sr

ISBN: 978-90-8177-030-9

978-94-0382-803-9

Tweede druk © 2025, Th.L. Beerenfenger

Uitgeverij: 'Voorbij de Horizon', Leidschendam

Info: theosr@beerenfenger.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen
of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Inhoud

Hoofdstuk 1. Algemeen.....	- 12 -
Waarom wil ik nu beginnen aan zangkanaries?	- 12 -
De hobby van het zangkanaries houden	- 15 -
Een klein beetje geschiedenis van 'El Grande Tenor'	- 22 -
Hoofdstuk 2. De huisvesting en verzorging.	- 25 -
De broedruimten van onze kanaries.	- 25 -
De Volière	- 28 -
De verlichting.....	- 31 -
Pro Biotica, goedheid voor je vogels kent grenzen.	- 40 -
Alles over zangkanarie-kooitjes.....	- 50 -
Een vakantiebelevens.....	- 54 -
Hoe hou je je oogappeltje gezond?	- 56 -
Spirulina of Chlorella, the Micro Green Algae.	- 66 -
Hoofdstuk 4. De kweek en de vererving.....	- 78 -
Het broedproces, eieren rapen of niet.....	- 78 -
De Timbradokweker, een liefhebber of broodkweker?	- 82 -
Spanish Timbrado 's kweken is teamwork.....	- 86 -
De worsteling van een kampioen.....	- 92 -
Hoofdstuk 5. Enkele ziekten.	- 96 -
Is het coccidiose of toxoplasmose (dikke leverziekte)?	- 96 -
Kanariepokken (hapziekte) en enten.....	- 100 -
Bloedluis, de schrik van elke vogelliefhebber.	- 103 -
Hoofdstuk 6. Kwaliteit, toetsing en competitie.	- 108 -
Zangkanariewedstrijden en innovatie.....	- 108 -
Kwaliteitsverbetering bij de Spanish Timbrado.	- 112 -
Kunst & Kitsch in de Spanish Timbrado liefhebberij.	- 119 -
De passie van een keurmeester.	- 123 -
Keuren kan iedereen, als je er even over nadenkt.	- 127 -
De valkuilen van het keurbriefje.	- 135 -
Keuren in Parijs, een bijzondere ervaring.	- 138 -
Het Spanish Timbrado-virus in België!	- 146 -
Hoofdstuk 7. Voor bestuurders, leiders en organisaties.....	- 151 -
De zangkanarie in de verdrukking	- 151 -
Gezocht: Toekomst & visie voor onze hobby!	- 159 -
Het verdwijnen van de zangkanarie, kwestie van tijd?	- 162 -
De asgrijze kruisbek zangkanarie!	- 167 -
Inrichten keurfaciliteiten voor zangkanaries.....	- 170 -
Hoofdstuk 8. De zang van de Spanish Timbrado	- 176 -
Aangeleerd of een erfenis, invloeden op de zang!	- 176 -
De Spanish Timbrado – een bijzonder zangwondertje.	- 181 -
De Spanish Timbrado Society.....	- 185 -
Mijn gedrags- en kwaliteits-etiquette	- 187 -
Hoofdstuk 9. Diversen.....	- 192 -
Bronvermelding & slotwoord.....	- 193 -

Beste lezers,

Bij deze 2^e druk zijn een aantal elementen bijgewerkt naar deze tijd en taalfouten in orde gemaakt. De tijd heeft niet stil gestaan en de hobby heeft het nog steeds moeilijk maar is niet minder mooi geworden. Helaas heb ik afscheid moeten nemen van mijn gevleugelde vrienden omdat we i.v.m. onze leeftijd kleiner zijn gaan wonen. Ik heb toch gemeend dit boek nog beschikbaar te stellen voor hen die deze mooie zanger bewonderen. Veel leesplezier.

Theo Beerenfenger sr

Opgedragen aan mijn lieve vrouw Anneke die altijd het geduld heeft op kunnen brengen bij mijn, soms ook wat onstuimige, escapades voor de vogelhobby. Zonder haar was dit boek er nooit gekomen.

Voorwoord en dankwoord

Regelmatig is mij de vraag gesteld: Is er geen boek over de Timbrado? Mijn antwoord is tot vandaag elke keer ontkennend geweest.

Er verder over nadenkende besepte ik mij dat ik vanaf 1994 de Spanish Timbrado zangkanarie kweekte nadat ik vanaf 1972 allerlei vogels gehouden en gekweekt heb. Via de digitale snelweg heb ik daarna diverse kwekers mogen ontmoeten en in 2001 hebben we gezamenlijk besloten de Spanish Timbrado Society op te richten. De Society bestaat dus inmiddels ruim 20 jaar. Op 8 oktober 2011 is dit gevierd met een groot feest. Ik ben die eerste tien jaar voorzitter geweest maar voor mij was het tienjarig jubileum het moment om het stokje aan de jongere generatie over te geven. Gelukkig is er een goede opvolger gevonden en is er ook in de afgelopen tien jaar door het zittende bestuur een breed kader gevormd. Dat zit dus wel goed. Ik kan het met een gerust hart loslaten. Mooi he?

Ik heb altijd al graag mijn gedachten en ervaringen op papier gezet. Voor de vogelvereniging, voor het personeelsblad, voor de krant, voor de bonden, voor levensbeschouwelijke organisaties etc. en de artikelen zijn warempel zo hier en daar ook gepubliceerd, al dan niet gecensureerd. Ik schrijf dus niet alleen over vogels maar ook over belevenissen in het dagelijkse leven al dan niet op een levensbeschouwelijke wijze. Het gaat immers hand in hand. De hobby met het dagelijkse leven, nietwaar?

In 2010 heb ik zelfs een klein boek met een aantal verzamelde artikelen mogen uitgeven. Ik noemde dit boek 'De verloren dag' waarmee ik aan gaf dat elke dag voor mij waardevol is om geleefd te worden. Het uit geven van dit boek is een prachtige ervaring op zich geweest en voor mij een stimulans om ook de artikelen over de Spanish Timbrado te bundelen in een boekwerk. Nu kan iedereen rustig onderuitgezakt in een luie stoel mijn beleving van de Timbradohobby meebeleven. Er is dus nu eindelijk een boek over de Spaanse Timbrado zangkanarie.

In dit boek wil ik graag mijn gedachten en ervaringen met u delen en geef ik onder andere inzicht in hoe ik mijn hobby beleef, hoe ik in het leven sta, hoe ik bepaalde ervaringen beleef en hoe ik tegen allerlei zaken aan kijk. In principe is het geen zware (technische) kost maar met een logische en

nuchtere blik, soms met een dikke knipoog, zonder daarmee te willen zeggen dat een ander het per definitie verkeerd doet. Mijn beleavingswereld is niet de uwe, nietwaar? 'Ieder zijn ding!' is mijn lijfspreuk en ik geef daarmee aan dat ik absoluut respecteer hoe een ander er over denkt. Respect is een grondbeginsel in elk onderdeel van het leven maar zeker in de hobby.

Men vraagt mij ook wel eens waarom ik mijn website (over de Timbrado) de naam 'Residencia de Timbrado Español' heb gegeven. Ja, dat wil ik best uitleggen. Om te beginnen woon ik in de residentiele stad van Nederland oftewel in Den Haag en ik heb ook in mijn jonge jaren regelmatig (vanwege mijn werk) op het bordes van het paleis gestaan. Ik probeer zo goed mogelijk voor mijn vogels te zorgen en hen een soort paleisje te geven, een soort residentie, begrijpt u? Het is ook van primair belang om goede (als het ware 'Koninklijke') bloedlijnen in je kooien te huisvesten. Geen lucratieve handel maar streven naar 'Koninklijke' kwalitatieve zang bij onze gevleugelde vrienden. Voor mij ook een reden om streng en consequent te selecteren. Ik heb dan ook slechts vogels in huis die (zeker in mijn beleving) van absolute wereldklasse zijn en heb het aantal kweekbroedparen rigoureus teruggebracht naar slechts enkele paartjes die ik daardoor ook een 'Koninklijke' huisvesting (residentie) en verzorging kan geven. Genetische selectie is voor mij daarbij van absoluut groot belang. Een zuivere en 'Residentiele' lijn (en verzorging) is daarbij mijn uitgangspunt.

Het 'Residentiële' is voor mij ook uitgangspunt bij de verkoop van mijn vogels, bij de omgang met mensen, bij het schrijven van mijn artikelen. Positief constructief kritisch zijn is 'Residentieel' als je daarbij respect voor anderen kunt blijven hebben.

Op 13 januari 2009 ben ik, na lang twijfelen, keurmeester Spanish Timbrado 's bij de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers geworden. Op 14 februari 2009 heb ik mijn certificering verkregen van de Spanish Timbrado Society Nederland waardoor ik ook veel mensen en meningen tegenkom waar ik zeker veel van leer. Daar ben ik ook dankbaar voor.

Ik wil, bij het samenstellen van dit boek, dankzeggen aan de vele kwekers die mij gestimuleerd hebben om deze hobby te gaan doen. Zij die mij geholpen hebben toen ik het even niet meer zag zitten en zij die altijd voor

mij klaar stonden. Te pas en te onpas. Het houden en fokken van zangkanaries bevat, zoals u ziet, ook veel intermenselijke aspecten die zeldzaam en kostbaar zijn. Dat mogen we koesteren. Ik ben er dankbaar voor.

Dit boek is door mij geschreven vanuit mijn denk- en belevingswereld. Ik neem u graag mee op deze soms avontuurlijke belevenissen.

Theo Beerenfenger sr

Beste lezer,

in het jaar 1999 las ik een artikel over de Timbrado door Theo geschreven in een Belgisch vogelblad. Direct wist ik dat dat het ras was waar ik al even naar zocht. Na de eerste mail en een paar telefoongesprekken kwamen we al snel tot een afspraak. De afstand vanuit België was geen probleem omdat familie van mijn vrouw ook daar in de buurt woonde. Na een geweldige namiddag met Theo en Anneke reed ik vol trots met twee koppeltjes naar huis.

Nu zoveel jaren later schrijf ik dit stukje als zijn Belgische vogelvriend. Ik ben fier op wat hij de laatste jaren heeft kunnen verwezenlijken. De Spanish Timbrado Society Nederland helpen oprichten en 10 jaar lang de voorzitter van deze gezellige club zijn. Meehelpen met de oprichting van de Belgische Spanish Timbrado Society door ondersteuning met raad en daad. En dan vergeet ik waarschijnlijk nog tal van dingen die hij voor het bekend raken van de timbrado heeft gedaan en dan nu dit boek.

Ik weet zeker dat hij veel toekomstige, maar ook huidige zangliefhebbers een groot plezier doet met dit boek door zijn kennis met eenieder te delen.

Theo, zoals we al vaker tegen elkaar gezegd hebben, maar dan nu zwart op wit: "Ik ben trots op je!"

Ik wens u veel leesplezier en een fantastische hobby

Peter Couckuyt
Voorzitter Spanish Timbrado Society België

Oktober 2012

“Als ik een groene tak in mijn hart draag, zal de zangvogel komen”

Dit Chinese gezegde illustreert hoe gedachten emoties kunnen sturen. We weten allemaal dat positief denken van invloed is op het gevoel, positief denken maakt dat een mens zich goed voelt. Denk aan die groene tak in je hart en de zangvogel komt Het luisteren naar de zang van een vogel raakt werkelijk een emotionele snaar. De Timbrado, de kleine zangkanarie oorspronkelijk afkomstig uit Spanje, blijft steeds verbazen en verwonderen met zijn heldere klanken, virtuoze afwisseling en schoonheid in zijn lied.

Al veel jaren ken ik Theo Beerenfenger als een enthousiast liefhebber van de Timbrado. Als pionier, kweker, keurmeester, koploper en kenner van deze vogel, is hij altijd bereid om eenieder met adviezen bij te staan. En als de vraag wat moeilijker is, dan legt Theo zonder voorbehoud een bezoekje af, om zelf vast te stellen hoe de vogels erbij zitten. In de jaren dat ik Theo ken heeft hij zich ervoor ingezet om de liefhebbers van de Timbrado met elkaar te verbinden, om kennis te bundelen, te delen en te organiseren. Daarbij aarzelde hij niet om als het nodig was, ook een kritische noot te laten horen. Door de jaren heen is door hem een schat aan ervaring en kennis verzameld, die nu is neergelegd in voorliggend boek. Ongetwijfeld een grote hulp voor aankomende kwekers en een naslagwerk voor eenieder die wil genieten van de Spaanse Timbrado.

Dit boek zal er zeker toe bijdragen dat nog meer mensen de zangvogel in hun hart uitnodigen.

Mevr. Drs. Erlijn Eweg MSc,
Keurmeester Spaanse Timbrado 's,
Secretaris van de Spanish Timbrado Society Nederland

Oktober 2012

Hoofdstuk 1. Algemeen.

Waarom wil ik nu beginnen aan zangkanaries?

Voordat u begint met vogels of met zangkanaries in het bijzonder wil ik graag het volgende onder uw aandacht brengen.

Toen ik in 1973 met het kweken van vogels begon gaf ik de voorkeur in eerste instantie aan tropische vogels, wildzang en onduidelijk gekleurde kanaries. Je weet immers niet waar je beginnen moet en de verkoper in de winkelleek er zo veel verstand van te hebben. Later zag ik in dat je niet alles door elkaar kon houden. Ik ging voor 80% over op kanaries en 20% op wildzang ofwel Europese cultuurvogels zoals dat tegenwoordig netjes heet. De kanaries bestonden uit onder andere de bruinserie en enige rood factorige soorten. Rood-intensief, zalm, brons, roodagaat en roodisabel. (Deze soorten heten tegenwoordig natuurlijk ook anders!) Daarnaast had ik een enkele keer een postuurkanarie (Frisé en Duitse kuif) op de kop getikt. (Niet letterlijk natuurlijk!) In 1980 kocht ik, in een opwelling, ook enige koppeltjes Harzers van Hr. Blikman uit Leiden. Ondanks mijn veel gepredikte slogan 'kleurkanaries zingen ook!' wilde ik toch het verschil horen en ondervinden. Ik heb het toen niet kunnen ontdekken. Het jaar 1982 was voor mij echter een jaar waarin ik besloot compleet te stoppen met de hobby, mede omdat het lastig was wat taken af te stoten en daarom maar helemaal stoppen, nietwaar? (Ach, we maken allemaal wel eens fouten!) Ik heb mij dus zeker niet kunnen verdiepen in de verschillen van zang tussen de kleur en de zangkanarie. '

Toen ik een kleine tien jaar later, aangestoken door onze jongste zoon en mijn schoonpapa, in 1993 weer wat vogels kocht was de keuze vrij eenvoudig. De bruinserie (dus), wat glosters met die leuke petjes, fife fancy's en Duitse kuiven. Ook een verdwaalde Japan Hosō was in de hokken te vinden. Geen rood factorigen meer!

Na een tweetal jaren kweken zag ik op onze onderlinge tentoonstelling een zangkanarie demonstratie van een COM-keurmeester (Henk Ruiter). Timbrado 's! Had ik nog nooit van gehoord. Wat zou dat zijn?

Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en met enige spanning ging ik in het zaaltje zitten waar de vogels, na een half uurtje in een donkere koffer gezeten te hebben, op elkaar werden gestapeld en bijna direct de keeltjes smeerden en een luid gezang lieten horen. De keurmeester vertelde er heel vakkundig bij dat het om een 'siertriller' ging een 'timbre' of een 'castagnetten'. Ik knikte vol (on)begrip en wilde het enthousiaste gezang niet verstoren.

Ik hoorde mij in gedachten 15 jaar geleden nog zeggen: "Een kleurkanarie zingt toch ook?" en ik begon toch heel serieus aan mijzelf te twijfelen. Ik zei in gedachten tegen mijzelf: "Als je dit gelijk stelt aan de zang van kleurkanaries dan ben je echt rijp voor een psychiatrische inrichting!" De zang was enthousiast, afwisselend en melodieus. Vooral het pittige zangtempo (het Spaanse temperament) sprak mij bijzonder aan. Ik vroeg aan de keurmeester of hij mij aan enige koppeltjes kon helpen en het volgende seizoen was voor mij mijn eerste zangkanarie-avontuur! Met de Timbrado? Nee, met een waterslager die ik via mijn schoonvader bekomen had.

De Timbrado 's heb ik niet aan het zingen kunnen krijgen op de keurtafel. Wist ik veel? Goede raad is duur, dus weer met de vakman (de keurmeester) praten. Die heeft mij een schema met training gegeven en uitgelegd hoe dat in zijn werk ging. Ik vond het eigenlijk maar niets dat er zoveel werk in ging zitten maar uiteindelijk heb ik het toch maar gedaan. Ik heb van een veel te zwaar materiaal zangkoffers gemaakt en daarna was het een kwestie van verduisteren volgens het schema. De resultaten bleven dan ook niet uit. Zo rechts en links waarachtig wat prijzen gewonnen, maar was dit het nu? Nee, dat is niet de schoonheid van een zangkanarie.

Wat mij inmiddels bekoort is het totale samenspel tussen de kweker en de Spanish Timbrado. Het opkooien, verduisteren, uitzetten, meenemen naar anderen, afluisteren en gewoon genieten van de rustgevende elementen die hierin omsloten liggen. Genieten van de zang en van het samenspel van de opgestapelde Timbrado 's onderling.

In deze jachtige tijd gewoon even stilstaan bij de schitterende zang welke uit dat kleine vogelkeeltje kan komen en wat geheel gratis en voor niets voor jou gezongen wordt. Is dat niet mooi? De kleurkanaries zingen mooi, postuur ook, maar als ik heel eerlijk moet zijn de Spanish Timbrado? dat is toch wel even heel wat anders. Nieuwsgierig geworden? Praat hierover dan eerst eens met een echte liefhebber. Laat u eerst uitgebreid voorlichten zodat u kunt overzien waar het om gaat.

1: Nestje jonge Timbrado 's (net uit het ei gekropen)

De hobby van het zangkanaries houden.

Een overpeinzing over het houden van de zangkanarie en de zangkanariesport in het algemeen.

Als we het in Nederland over de zangkanarie hebben dan spreken we in principe slechts over de Harzers, Waterslagers en Spaanse Timbrado's. Andere soorten zoals de American Roller of de Russian Singer kennen we in Nederland niet. Als we het over de vogelzangsport hebben kunnen we nog de (met name) Surinaamse zangvogels als Twatwa, Picolet, Roti etc. toevoegen. Het is vaak een lust voor het oog en oor als we deze wedstrijden bezoeken welke vaak midden in de zomer plaats vinden op bijvoorbeeld het Malieveld of park Overbosch in Den Haag, parken in Amsterdam of iets dergelijks. Ik wil me in dit artikel en in dit boek echter beperken tot de drie eerstgenoemde zangkanaries.

Het houden en fokken van zangkanaries is een eeuwenoud gebruik en we zien nog steeds dat het vele vogelliefhebbers fascineert. Wat is dat nu wat de liefhebber inspireert om zangkanaries te gaan fokken. Ja, dat is soms wat lastig uit te leggen maar het komt hierop neer dat je het kunt vergelijken met een liefhebber van klassieke muziek die zelfs geëmotioneerd kan raken van een mooi concert. Soms zien we ook de kanariefokkers helemaal opgaan in de zang van hun vogels. Voor de leek onbegrijpelijk. Ik vind het persoonlijk geweldig dat mensen van elkaar kunnen verschillen en daarmee de wereld enorm veelkleurig maken. Het zou, volgens mij, enorm saai zijn als we allemaal dezelfde liefhebberij, voorkeuren, smaken zouden hebben. Zo is het ook als een potentieel liefhebber een keuze moet maken voor een type zangkanarie. Als we allemaal dezelfde vogels zouden kweken is er geen lol aan, toch?

De vraag is dus vaak: Welke zangkanarie gaat het worden?

Het gaat natuurlijk in 1^e instantie om het luisterplezier wat een centrale plaats in neemt in deze tak van sport. Het spreekt voor zich dat de toekomstige zangkanariefokker bij de keuze van de zangkanariesoort, welke gehouden gaat worden, kiest voor de kanariezang die hem of haar het meest aanspreekt. Men heeft daarbij de keuze tussen de zachte, melancholieke, zang van de Harzer of het vrolijke, levenslustige, twinkkelende lied van de Spanish Timbrado. Hebben we het over een liefhebber van een krachtig lied, met klanken van borrelend water

doorvlochten en een nachtegaal accent, dan zal de voorkeur uitgaan naar zang van de Waterslager. Ik zal verderop in dit boek nog iets meer van deze soorten vertellen. De keuze zal derhalve moeilijk genoeg zijn. Waar het om gaat is dat je moet kunnen genieten van de zang en de zanglust van de vogel.

En dan nog even over de aanschaf. Ja, een keuze maken voor een zangkanariesoort is één ding, de gevolgen ervan overzien is twee. Het is beslist van belang goed na te denken over de gevolgen alvorens we tot aanschaf van vogels overgaan. Dat geldt, wat mij betreft, voor de aanschaf van alle levende have. Hoe vaak gebeurt het niet dat er een klein schattig hondje wordt aangeschaft zonder dat men zich realiseert dat men zichzelf met een zorgplicht van rond de 15 jaar opzadelt en dat het kleine schattige hondje misschien wel heel erg groot kan worden. Ja, goed nadenken is een 'must' bij aanschaf van levende have. Als dan eenmaal de keuze gemaakt is om toch de zangkanariesport te gaan beoefenen dan is het van belang goed fokmateriaal aan te schaffen. Op internet worden de meest mooie praatjes opgehangen en koop je volgens de verkoper een topproduct. Helaas is dit niet altijd het geval. Het beste kun je even de tijd nemen en een gerenommeerd fokker opzoeken via een lokale of nationale vereniging. Daar zijn in ieder geval goede adressen te verkrijgen. Vraag in principe dan ook een eerlijk advies voor je eigen persoonlijke situatie. Wees niet eigenwijs als de fokker adviseert met twee koppels te beginnen. Ga dan niet ergens anders ook nog twee koppels halen omdat het allemaal zo leuk is. Twee koppeltjes zorgen bij goede verzorging met gemak voor rond de tien of wel vijftien jongen. En dan heb je er opeens twintig te huisvesten etc. Dat brengt ons bij het volgende aandachtspunt

De huisvesting voor onze hobby. Nee, niet even gauw een hokje in elkaar timmeren, maar eerst even goed nadenken. Beloofd is beloofd. Toch? Het doel is uiteindelijk om een aantal jongen te kweken en ze eventueel in te zenden voor een zangwedstrijd of competitie. Het begint bij de aanschaf, dan komt de huisvesting, dan de voeding alvorens ze tot goede broedresultaten kunnen komen. Aandacht, is de rode draad in dit verhaal. Zonder aandacht gaat het beslist niet lukken. Hebt u geen tijd, een druk leven of stelt u niet de goede prioriteiten, dan gaat het beslist niet lukken.

Er worden al sinds ongeveer het jaar 1400 kanaries gefokt en in gevangenschap gehouden. We noemen de kanarie ook wel een

gecultiveerde vogelsoort. Het fokken van jongen is over het algemeen geen probleem. Voorwaarde is wel dat ze goed gehuisvest zijn en verzorgd worden. De kanarie heeft een broedkooi nodig van ongeveer 50 cm breed, 35 cm diep en 40 cm hoog. Wat mij betreft mag het zelfs wat groter zijn. Een vlucht van minimaal een meter breed zal nodig zijn als de jongen ook nog een beetje willen leren vliegen. Bedenk dat goedkoop duurkoop is en dat het een beetje onderhoudsvriendelijk moet zijn. Ook moeten we geen gelegenheid geven aan allerlei ongedierte (o.a. bloedluis) om zich te kunnen huisvesten in deze kooien. Laat u wederom vakkundig adviseren. Eerst nadenken, dus. In het voorjaar zijn we dan toe aan

Het broedseizoen. We kennen verschillende manieren van fokken. Er zijn fokkers die de zogenaamde wisselbroed hanteren, dat wil zeggen één kanarieman wordt aan meerdere poppen gekoppeld. Er zijn ook fokkers die gewoon het mannetje bij de pop laten en zoveel mogelijk de natuur zijn gang laat gaan. Bij wisselbroed is het gebruikelijk dat aan het begin van het broedseizoen de kanariepoppen afzonderlijk worden ondergebracht in de broedkooien. De pop heeft een nestbakje en nestmateriaal nodig en gaat vaak snel over tot nestbouw als ze broedrijp is. Dit kan men zien als we de pop opblazen en de borstveren gaan dan gemakkelijk opzij - de broedplek is zichtbaar. Als je het popje in de hand neemt dan voelt zij in dat geval ook wel wat warm aan. Bij wisselbroed wordt, wanneer zij het nestje bijna klaar heeft, de man bij de pop geplaatst en na de bevruchting vaak direct weer weggehaald. Persoonlijk vind ik er dan geen lol aan als we zo 'gekunsteld' bezig moeten zijn, maar ieder zijn ding, nietwaar? Normaliter is de pop goed in staat om de eieren gewoon alleen uitbroeden en ook om de jongen zonder problemen zelfstandig groot brengen. Ik ben wel van mening dat het ook voor de pop over het algemeen veel gezelliger is het mannetje erbij te houden omdat deze vaak ook meehelpt de jongen groot te brengen. Bij sommige zangkanariefokkers horen we dan ook wel geluiden dat jongen zang over nemen van de mannen om hen heen. Ik denk dan bij mezelf: "Ja, en? What's the problem?". Zoek gezelschap op van fokkers met ervaring en kijk 'het kunstje' af. Moeilijk is het niet om jongen te fokken maar het kost gewoon tijd. O, ja daarna komen we terecht bij de

Zangstudieperiode. Sommige vogels kunnen zeer bijzondere imitatoren zijn. Spreeuwen kunnen bijvoorbeeld de meest bizarre geluiden nadoen. Welnu, met de zangkanarie is het soms ook een beetje zo. Zij het, dat het lang niet

zo extreem is. De zangkanarie is een middelmatige, zo niet slechte, imitator en zal voor het uiteindelijke lied soms een enkel element uit de omgeving leren. Er is heel veel discussie over het tijdstip vanaf wanneer de kanarie dit doet. Er zijn heel veel al dan niet 'wetenschappelijke' onderzoeken gedaan en weet u wat? Men is er nog steeds niet uit.

Ik zelf kweek nu toch al een paar jaar zangkanaries en denk persoonlijk dat de jonge vogel zeker zang van soortgenoten of verwante vogels opneemt vanaf het moment dat het hem nadrukkelijk wordt voorgehouden. Ik ben er niet voor om met 'aannames' te gaan werken of suggestieve kretologie erop los te laten. Nee, het enige wat vaststaat dat is het feit dát ze het doen en dat het komt door de nadrukkelijke aanwezigheid van een 'voorzanger' in de directe omgeving. Het is pure logica daarbij te bedenken dat als de jonge zangkanarie in de studiefase zit dat hij dit natuurlijk ook op dát moment leert. Aannames als was het mogelijk al in het ei roept bij mij de vraag op: 'Al vanaf dag één?'. En zo kunnen we nog even doorgaan en komen we toch weer bij de genetische grondslag.

Je kunt je voorstellen dat het van belang is dat de jonge kanariemannen al in de broedruimte deze al dan niet verkeerde zang of geluiden van de andere vogels horen en derhalve ook over kunnen nemen. De fokker maakt de keuze of hij dat wil. Ja of nee. Persoonlijk denk ik dat selectie op de genetische aanleg beter tot uiting kan komen als ze helemaal geen oudere vogels horen als voorbeeld. Het duurt namelijk ook niet lang of men ziet de jonge mannetjes de eerste zangpogingen ondernemen. Het is weliswaar een nog onsamenvattend gebrabbel, ik noem dat frazelen, maar het staat vast dat in deze periode de grondslag wordt gelegd voor het uiteindelijke lied. Als de jongen ongeveer acht tot tien weken oud zijn zullen zij aan de jeugdrui beginnen. Die is over het algemeen in de maand oktober voltooid. U zult zien dat het steeds beter gaat met het 'volwassen, worden van de zang. Ook wel het 'openen' van de zang genoemd. Als je ze gezamenlijk in de volière hebt zitten is het één groot feest waarin de mannetjes een poging ondernemen hun lied compleet te maken.

Mijn voorkeur is om in dit stadium, in verband met de selectie op de genetische aanleg, de broers en zussen uit dezelfde bloedlijnen bij elkaar onder te brengen in kleine vluchtjes en de oude mannen en poppen mogen wat mij betreft lekker in de volière blijven tot het buiten te koud wordt. Een

aandachtspunt is dat we ook moeten zorgen dat de jonge mannen zo weinig mogelijk gestoord worden tijdens het beoefenen van de zang. Er zijn speciale separatieschotjes te koop maar het is eenvoudiger de mannen in broedkooien op te kooien of in wat kleinere kunststof kooitjes zodat ze zich volledig kunnen concentreren op het beoefenen van de zang. We zijn dan in feite aangekomen bij

De zangtraining. Als we in termen van spanning willen spreken kunnen we stellen dat de training en het gereed maken voor de wedstrijden toch een hele intensieve en spannende tijd is voor de zangkanarifokker. Je bent nieuwsgierig wat de mannen gaan doen. Voldoen ze aan de verwachtingen, willen ze het ook doen als het eropaan komt, ofwel als ze op de keurtafel staan en zo zijn er legio vragen die door het hoofd spelen van de zangkanarietweker. Mijn advies is aan eenieder: "Geniet gewoon gedurende deze periode van de zang!" De wedstrijden zijn leuk om aan mee te doen. Het ontmoeten van andere zangkanarietwekers met hun vogels is ook leuk. Het voortdurend praten met collega-fokkers geeft ook veel leermomenten maar geniet van de zang. Dáár gaat het om!

Zodra de zang 'open' wordt kunnen de mannen in de eerdergenoemde kunststof kooitjes die iets groter zijn dan de houten wedstrijd-kooitjes. Er wordt veel gezeurd over het formaat van deze kooitjes maar als je de vliegruimte op meet is het exact net zoveel als de standaard universeel tentoonstellingskooi van de landelijke bonden in Nederland. En, let wel, als de kanarie het niet naar de zin heeft in zo'n kooitje zal hij ook van ze lang zal ze leven niet gaan zingen in het kooitje. Meer wil ik er even niet over kwijt, In dit stadium zetten we de jonge mannen ieder afzonderlijk in deze kooitjes en doen dit zodanig dat ze elkaar niet kunnen zien. Veel zangkanarie fokkers hebben hiervoor een speciale plek of kast ingeruimd. We noemen dit ook wel een zangkast. De mannen kunnen nu ongestoord hun lied perfectioneren en de fokker kan ze eenvoudigweg waarnemen bij het studeren van de zang. Het zitten voor de zangkast is een hele ontspannen bezigheid wat zeker goed is voor de gezondheid in deze jachtige tijd. De laatste twee weken voor de wedstrijd is het aan te bevelen veel met de vogels bezig te zijn en ze regelmatig 'uit' de kast te halen en ze op de tafel te zetten en ze gedurende een tiental minuten af te luisteren. Er is een soort 'zang-afluister-carrousel' in omloop zodat er vier stammen (is 4x4 vogels) tegelijk afgeluisterd kunnen worden. Handig, maar denk daarbij

aan het eerder gestelde over tijdsdruk en prioriteiten stellen. Toch? Neem dus gewoon de tijd. Het is nu zaak de beste zangers te selecteren. Maar hoe doe je dat?

Hoe doe je de uiteindelijke selectie van je vogels voor de zangwedstrijd. Ja. Voor wat betreft de selectie kan ik heel eenvoudig zijn. U luistert de vogels af. U neemt daar gerust de tijd voor en noteert elke keer welke zanger u de beste vogel vindt die dag. Na veertien dagen hebt u de beste vogels geselecteerd. Wat zegt u? U hebt er geen verstand van? Welnu, dat wil ik naar het rijk der fabelen verwijzen. Moet u per se diepgaande technische kennis hebben van de standaard voor de betreffende zangkanarie om de beste vogels te kunnen selecteren? Nou, ik ga u uit de droom helpen. Het technisch keuren van de zangkanarie is niet zo moeilijk maar De schoonheid van de zang waarderen, dat is pas moeilijk. Mijn vrouw weet elk jaar feilloos de allerbeste zangkanarie van mijn bestand aan te wijzen als ik ze in de eindfase voor de wedstrijden op tafel zet en ik kan u gerust vertellen dat mijn vrouw absoluut geen technische kennis heeft van de zang. Mijn advies is dan ook erg simpel. Kweek wat je mooi vindt en houdt het daar gewoon bij.

Niet te moeilijk over nadenken maar gewoon genieten en je niet gek laten maken door allerlei personage die het allemaal beter denken te weten of net doen of zij het beter weten. Neem zo af en toe deel aan een zangwedstrijd. Praat met fokkers, ga bij hen op visite en luister eens naar andere vogels.

Ontdek de schoonheid van de zang bij de andere vogels en ga daarna weer thuis luisteren. De keurmeesters kunnen uw vogels technisch beoordelen op hun zangkwaliteiten maar uw persoonlijke smaak is niet te toetsen en zal altijd gerespecteerd moeten worden. Het is immers Uw hobby. Toch? Door aan de wedstrijden deel te nemen, neemt u deel aan het competitie-element waarbij je ook de vogels kunt vergelijken met die van anderen en het is altijd leuk collega zangkanarieliefhebbers te ontmoeten, nietwaar?

Het is een prachtige en fascinerende hobby. Toen ik voor het eerst kennis maakte met de zangkanariehobby was dat door het afluisteren van een stammetje vogels welke gedemonstreerd werd door een collega fokker. De sfeer, de magie, de serene stilte rondom de zang, het enthousiasme van de